

*Олег Давимука, іагістрант
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород
Науковий керівник: Варцаба В.І., д.е.н., професор*

РОЗВИТОК СЕКТОРУ АЛЬТЕРНАТИВНОГО КРЕДИТУВАННЯ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Краудлендинг – один з інструментів FinTech, його базою слугує застосування Інтернету, штучного інтелекту та великих даних. FinTech – інноваційні технології, які використовуються фінансовими інститутами, органами державного управління, торговельними організаціями для задоволення потреб споживачів фінансових та адміністративних послуг і товарів.

Посередницькі інтернет-платформи виконують замовлення позичальників та кредиторів відповідно до зазначених у них критеріїв. При цьому інтернет-портал виступає посередником між сторонами, що укладають кредитні угоди, за певну винагороду (як правило, 1–2%) перевіряючи потенційних позичальників на предмет платоспроможності. Традиційні фінансові посередники, зокрема банки, зменшують інформаційну асиметрію, оскільки вони володіють більшим обсягом інформації про позичальника та використовують складні інструменти оцінювання ризику.

У функціонуванні краудлендингових платформ є певні особливості, до яких належать:

- здійснення автоматичного надання позик без участі кредитора [3];
- попереднє визначення критеріїв вибору позичальника кредитором [6];
- встановлення мінімальних і максимальних обсягів позик;
- перевірка особи позичальника; хоча на деяких краудлендингових платформах є можливість анонімності позичальника, що значно зменшує його шанси на залучення коштів;
- їх взаємодія з іншими учасниками ринку фінансових послуг, зокрема, бюро кредитних історій; банками, в яких відкрито рахунки клієнтів; колекторськими компаніями;
- невеликий строк чинності замовлення потенційного позичальника на залучення коштів, після закінчення якого воно автоматично скасовується;
- практична відсутність роботи з боржниками за простроченими позиками; зазвичай ця інформація передається колекторським компаніям.

Функціонування краудлендингу має певні переваги та недоліки. Краудлендинг дозволяє розвиватися своїм учасникам, але і несе певні загрози їх діяльності (табл. 1).

SWOT-аналіз краудлендінгу*

Переваги	Недоліки
Отримання інвесторами вищого доходу, ніж за банківськими депозитами	Відсутність в інвестора попередньої інформації про позичальника
Нижча вартість отриманих позик порівняно з позиками в традиційних фінансових установах	Неможливість залучити значні обсяги позик
Висока швидкість укладення угод	Високий ризик втрати коштів для кредитора
Невелика кількість необхідних документів для отримання позики документів	
Інвестори не отримують права голосу	
Загрози	Можливості
Недостатня урегульованість діяльності краудлендингових платформ	Отримання доступу до позик представниками малого та середнього бізнесу і фізичними особами
Закриття онлайн-платформ через обмеження ліквідності або проблеми з управлінням	Розвиток малого бізнесу, орієнтованого на інноваційні та соціальні проекти
Недостатній захист прав споживачів фінансових послуг	Використання заощаджених коштів суб'єктами малого бізнесу на збільшення заробітної плати
	Створення підґрунтя для інституційних трансформацій ринку кредитних послуг

* Складено автором за [1; 2; 3; 4; 5; 6].

Список використаних джерел:

1. Allen F. Financial Intermediation, Markets, and Alternative Financial Sectors / Franklin Allen, Elena Carletti, Jun “QJ” Qian, Patricio Valenzuela // Handbook of the Economics of Finance. – 2012. – 55 р. – Access mode: http://apps.eui.eu/Personal/Carletti/Handbook_ACQV_25March2012.pdf
2. Barnes S. Peer-to-Peer Lending – Disruption for the Banking Sector? [Electronic resource] / S. Barnes // International Banker. – February 9, 2015. – Access mode: <https://internationalbanker.com/banking/peer-peerlending-disruption-banking-sector/>
3. Bofondi M. Questioni di economia e finanza. IL lending based crowdfunding: opportunita e rischi [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bancaditalia.it/pubblicazioni/qef/20170375/QEF_375.pdf.
4. Boitan I.A. Crowdlending and financial inclusion evidence from EU countries [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.unwe.bg/uploads/Alternatives/I_B_2016_Issue4_enpdf.
5. Chen D. A Comparative study of online P2P lending in the USA and China // Journal of Internet Banking and Commerce. – 2012. – Vol. 17. – № 2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icommercecentral.com/openaccess/acomparativestudyofonlineplendingintheusaandchina.pdf>.
6. Dietrich A., Amrein S., Falk von der Heyde, Heuermann A. and Rudisuhli M. Crowdlending survey 2018. – Luzern : PwC, 2018. – 22 p. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pwc.ch/en/insights/fs/crowdlending.html>.